

Täysistunto

Torstai 21.11.2019 klo 16.00—21.40

**6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n ja liitteen, alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen sekä eräiden juomapakkaus-
ten valmisteverosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 27/2019 vp

Toimenpidealoite TPA 26/2019 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 10/2019 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 10/2019 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

18.44 **Pekka Aittakumpu kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys koskettaa virvoitusjuomaveron korotusta ja perustuu keskusta-vasemmistohallituksen ohjelmaan. Esitys on hyvin perusteltu sekä kansantalouden että kansanterveyden näkökulmasta. Tarvitsemme verotuloja, ja meidän tulee erilaisilla toimenpiteillä kannustaa myös terveelliseen ruoka- ja juomavalioon. Tällä hetkellä me suomalaiset monien tutkimusten mukaan syömme ja myöskin juomme liikaa sokeria, mikä näkyy myös esimerkiksi sairaanhoidon kuluina.

Verolla siis tavoitellaan terveysvaikutusten ohella myöskin verovaikutuksia, ja tämä ohjaa sitä, että siirrytään sokeripitoisista juomista enemmän sokerittomiin juomiin. Mielestäni on mielenkiintoista, että kun puhutaan sokerisista juomista tai maidosta, moni on sitä mieltä, että verotuksella tai muilla tällaisilla saatavuuden rajoituksilla voidaan ohjata kansan kulutuskäyttäytymistä, mutta samalla kuitenkin näytetään kiellettävän ohjaava vaikutus silloin kun puhutaan siitä, pitäisikö viinit saada ruokakauppoihin, tai ylipäätään alkoholipolitiikasta. Meidän olisi kyllä hyvä myöskin erilaisin yhteiskunnan toimenpitein pyrkiä vähentämään vahvempien alkoholijuomien käyttöä, ja siitä onkin tulossa hallituksen esitys, joka koskee alkoholiveron maltillista korotusta.

Tässä on tosiaan kyse sokeripitoisista juomista ja siitä, että nyt pyritään muuttamaan verotuksen kautta kulutusta. Mielestäni tällaisissa toimissa on tärkeää huomioida se, että nämä tuntuvat kovimmin pienituloisten lompakossa. Emme toki voi kieltää pienituloisten mahdollisuuksia käyttää mehuja ja limsoja, ja siksi on tärkeää, että nämä korotukset nyt ovat hyvin maltillisia. Tämän veronkorotuksen seurauksena sokeripitoisten virvoitusjuomien vähittäismyyntihinnat nousisivat arviolta keskimäärin noin 3 prosenttia ja muiden virvoitusjuomien noin prosentin. Hallituksen ensi vuoden alussa tekemät korotukset perusturvaan ja verotukseen osaltaan tasapainottavat pienituloisimpien tilannetta. Valtiova-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 68/2019 vp

rainministeriön laskelman mukaan hallituksen budjetti kasvattaa ensi vuonna enemmistön suomalaisista käteenjääviä tuloja. On erinomaista, että hallitusneuvotteluissa ja budjetti-neuvotteluissa saatiin neuvoteltua sellainen kokonaisuus, joka parantaa pienituloisimpien tilannetta koko maassa.

Tässä hallituksen esityksessä hyvää on myös se, että siinä on pystytty ottamaan huomioon pienyrittäjien näkökulma hallitusohjelman mukaisesti. Virvoitusjuomaverosta vapautetun pientuotannon raja nostetaan hallitusohjelman kirjausten mukaisesti 50 000 litrasta 70 000 litraan. Tämä voi vahvistaa esimerkiksi niiden maatilojen edellytyksiä, jotka valmistavat mehuja maatalouden sivuelinkeinona.

Kaikkiaan hallituksen esitys on hyvin kannatettava.

18.47 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Virvoitusjuomaveron on syrjivä ja epäoikeudenmukainen. Jos virvoitusjuomaveron perustellaan terveysperusteisena haittaverona, saman logiikan mukaan myös sokerittomat kivennäis- ja lähdevedet pitäisi rajata pois virvoitusjuomaverosta.

On myös kilpailuneutraliteetin näkökulmasta hyvin ongelmallista, että vain yhtä tuotekategoriaa eli virvoitusjuomia verotetaan pisteverolla.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 27/2019 vp sisältyvien 1.-3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.